

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень
ДП «Словечанський лісгосп АПК»,
що потребують суцільної санітарної рубки

19 листопада 2025 року

с. Словечне
Коростенський район
Житомирська область

На звернення ДП «Словечанський лісгосп АПК», лист № 1867 від 14.11.2025 року, відповідно пункту 30 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 та наказу від 14.11.2025 р. № 249 в/ч «Про створення комісії з визначення доцільності призначення насаджень до суцільної санітарної рубки», комісією в складі, головного спеціаліста відділу лісового господарства Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олени ВОРОБІЙОВОЇ, представника Овруцької міської ради Володимира БАШИНСЬКОГО, голови Словечанської сільської ради Володимира ТРИКИШ, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, головного лісничого ДП «Словечанський лісгосп АПК» Михайла ЛІНКЕВИЧА, лісничих Словечанського лісництва Сергія ОЛЕХНОВИЧА, Овруцького лісництва Олександра ОЛЕХНОВИЧА, Рокитнянського лісництва Андрія ВИШНЕВСЬКОГО та лісничого Перебродського лісництва Сергія КИКЛИ в період з 17 по 19 листопада 2025 року проведено лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Словечанський лісгосп АПК», що потребують суцільної санітарної рубки (далі - ССР) в 2025 році.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2023 року.

Словечанське лісництво

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 8, вид. 41, площа 0,6 га., склад 8Сз(90)2Сз(60), вік 90 років, повнота 0,30, бонітет 3, ТЛУ- А₁С. На ділянці (1), в основній частині виділу на площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 11, вид. 40, площа 0,4 га., склад 10Сз, вік 80 років, повнота 0,30, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), в основній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Овруцьке лісництво

Категорія захисності – захисні ліси

ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водойм. та ін.

Кв. 102, вид. 22, площа 0,7 га., склад 10Сз, вік 90 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На всій площі виділу 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянюкою, трутовиками.

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 81, вид. 19, площа 0,4 га., склад 10Сз+Бп, вік 65 років, повнота 0,65, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На всій площі виділу 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Рокитнянське лісництво

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 70, вид. 19, площа 0,8 га., склад 10Сзк, вік 69 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), в основній частині виділу на площі 0,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є ураження кореневою губкою.

Кв. 71, вид. 12, площа 1,6 га., склад 10Сзк, вік 70 років, повнота 0,40, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в північно-східній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є ураження кореневою губкою.

Перебродське лісництво

Категорія захисності – експлуатаційні ліси

Кв. 33, вид. 26, площа 4,0 га., склад 5Сз(70)3Бп2Сз(50), вік 70 років, повнота 0,80, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), в східній частині виділу на площі 0,9 га, спостерігається масове всихання дерев сосни, дуба та берези. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, дубовою бронзовою златкою, враження дерев листяних порід бактеріальною водяною, трутовиками.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильного ступеню.

Причиною погіршення санітарного стану окремих лісових насаджень пошкоджені стовбуровими шкідниками – синя соснова златка та великий і малий соснові лубоїди: внаслідок зменшення стійкості хвойних лісів до шкідників та хвороб відбулося всихання хвойних насаджень, основною причиною якого є розповсюдження та розмноження стовбурових шкідників, які в свою чергу є носіями збудників офіостомових грибів. Осередки стовбурових шкідників сильного ступеню. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони зеленого кольору внаслідок додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 3 шт. до 5 шт. на 1 квадратний метр. Переважна кількість дерев відноситься до V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (хвоя руда або відсутня, часткове або повне опадання кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, гілки другого і третього порядків відсутні). Насадження розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухоостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захащення.

Соснові насадження Рокитнянського лісництва квартал 70 виділ 19 підвиділ 1 площею 0,7 га та квартал 71 виділ 12 підвиділ 1 площею 0,9 га вражені хворобою лісу - кореневою губкою, характеризуються сильним ступенем прояву хвороби та всиханням куртинного характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів. Крони дерев ажурні (дерева IV (відмираючі) категорії стану), приріст знижений, відпад глиці більше норми. Дерева IV категорії стану (відмираючі) характеризуються окрім ажурності сильного ступеня зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, всиханням до 2/3 крони. Також характеризуються поширенням стовбурових шкідників. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони зеленого кольору внаслідок додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 3 шт. до 5 шт. на 1 квадратний метр.

Крім того, в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев дуба звичайного від трутовика несправжнього, дерев дуба внаслідок пошкодження дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Переважна кількість дерев явно відносяться до дерев V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (опадання кори, наявність плодових тіл, сліди заселення стовбуровими шкідниками, гілки другого та третього порядків відсутні).

ВИСНОВОК

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Повнота насаджень на даних ділянках становить нижче критичного показника пункту 27 Санітарних правил в лісах України.

Комісія визначила загиблі та розладнані ділянки, які доцільно призначити у ССР згідно діючих Санітарних правил в лісах України на таких площах:

Словечанське лісництво

кв.8, вид. 41, ділянка (1) – 0,4 га;

кв.11, вид. 40, ділянка (1) – 0,3 га;

Разом по лісництву: 0,7 гектарів.

Овруцьке лісництво

кв.81, вид. 19, ділянка (-) – 0,4 га;

кв.102, вид. 22, ділянка (-) – 0,7 га;

Разом по лісництву: 1,1 гектарів.

Рокитнянське лісництво

кв.70, вид.19, ділянка (1) – 0,7 га;

кв.71, вид.12, ділянка (1) – 0,9 га;

Разом по лісництву: 1,6 гектарів.

Перебродське лісництво

кв.33, вид.26, ділянка (1) – 0,9 га;

Разом по лісництву: 0,9 гектарів.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **4,3** гектари.

Відвід дерев в зазначену рубку проведено згідно Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони ДП «Словечанський лісгосп АПК».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Підставою здійснення рубок є належність дерев до сухостійних, відмираючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження пожежами, шкідниками, хворобами лісу, внаслідок аварій та стихійного лиха.

ССР провести в 2025 році з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ССР – IV квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

На зрубках, що утворяться після виконання призначених ССР, провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур навесні 2026 року.

Посадку лісових культур здійснити згідно діючих схем змішування, способів обробітку ґрунту та інших технологічних особливостей у відповідності до лісорослиних умов.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників і хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні також не виявлено.

Підписи членів комісії:

Головний спеціаліст відділу лісового господарства
Центрального міжрегіонального УЛМГ

Олена ВОРОБІЙОВА

Представник Овруцької міської ради

Володимир БАШИНСЬКИЙ

Голова Словечанської сільської ради

Володимир ТРИКИЩА

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Головний лісничий
ДП «Словечанський лісгосп АПК»

Михайло ЛІНКЕВИЧ

Лісничий Словечанського лісництва

Сергій ОЛЕХНОВИЧ

Лісничий Овруцького лісництва

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

Лісничий Рокитнянського лісництва

Андрій ВИШНЕВСЬКИЙ

Лісничий Перебродського лісництва

Сергій КИКЛА